

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 juni 2015

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van
strafvordering wat de mogelijkheid
van overbrenging van een ernstige
besmettelijke ziekte betreft**

AMENDEMENTEN

ingediend in tweede lezing

Zie:

Doc 54 0540/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van de dames Van Cauter en Lahaye-Battheu.
- 002: Amendementen.
- 003: Toevoeging indieners.
- 004: Amendementen.
- 005: Verslag.
- 006: Artikelen aangenomen in eerste lezing door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 juin 2015

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code d'instruction criminelle
en ce qui concerne la possibilité
de transmission d'une maladie
contagieuse grave**

AMENDEMENTS

déposés en deuxième lecture

Voir:

Doc 54 0540/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de Mmes Van Cauter en Lahaye-Battheu.
- 002: Amendements.
- 003: Ajout auteurs.
- 004: Amendements.
- 005: Rapport.
- 006: Articles adoptés en première lecture par la commission.

Nr. 10 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.

Art. 3 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524^{quater}, § 1 aanvullen met de volgende zin:

“Deze instemming kan alleen op geldige wijze worden gegeven als de procureur des Konings of een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, hem vooraf in kennis heeft gesteld van het wettelijk kader waarbinnen de afname wordt gevraagd; in het bijzonder wordt gewezen op het louter medisch doeleinde van de afname. Van die informatie wordt melding gemaakt in de schriftelijke instemming van de betrokkene.”.

VERANTWOORDING

Met betrekking tot de afname van DNA waartoe de procureur des Konings mits toestemming van de betrokkene beveelt, bepaalt artikel 44^{quinqüies}, § 1, tweede lid, Sv. dat de betrokkene zijn schriftelijke toestemming alleen op geldige wijze kan geven als de procureur des Konings of de officier van gerechtelijke politie hem vooraf heeft geïnformeerd. Ook artikel 90^{undecies}, § 1, tweede lid, Sv., dat handelt over de door een onderzoeksrechter bevolen afname van DNA, bepaalt dat de verdachte vooraf in kennis moet worden gesteld. De voorafgaande informatieplicht over het louter medisch opzet van de nieuwe voorgestelde procedure zou waarborgen dat de personen die worden verzocht een bloedstaal of een uitstrijkje van het wangslimvlies te laten nemen, hun toestemming verlenen met kennis van zaken.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 10 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTS

Art. 3 (*nouveau*)

Dans l'article 524^{quater} proposé, compléter le § 1er par la phrase suivante:

“Ce consentement ne peut être valablement donné que si le procureur du Roi ou un officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, l'a préalablement informé du cadre légal dans lequel le prélèvement est demandé, en soulignant particulièrement la finalité purement médicale du prélèvement. Il est fait mention de cette information dans le consentement écrit de la personne concernée.”.

JUSTIFICATION

En ce qui concerne le prélèvement d'ADN ordonné par le procureur du Roi moyennant le consentement de la personne concernée, l'article 44^{quinqüies}, § 1er, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, dispose que la personne concernée ne peut valablement donner son consentement écrit que si le procureur du Roi ou un officier de police judiciaire l'a préalablement informé. De même, l'article 90^{undecies}, § 1er, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, qui traite du prélèvement d'ADN ordonné par un juge d'instruction, dispose que le suspect doit être préalablement informé. L'obligation d'information préalable de l'objet purement médical de la nouvelle procédure proposée doit garantir que les personnes invitées à subir un prélèvement sanguin ou un prélèvement de cellules buccales par frottis donnent leur consentement en connaissance de cause.

Nr. 11 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.

Art. 4 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524quinquies, § 1, de laatste zin vervangen als volgt:

“De deskundige bezorgt zo spoedig mogelijk een exemplaar van zijn verslag aan de behandelende arts van het slachtoffer. Hij bezorgt eveneens een exemplaar van zijn verslag aan de behandelende arts van de verdachte, als de verdachte binnen drie maanden na de bloedafname dan wel de afname van de hoeveelheid wangslijmvlies daarom verzoekt.”

VERANTWOORDING

Zoals tijdens de besprekingen in commissie werd aangestipt, wordt elke interpretatiemoeilijkheid van de bepaling voorkomen door de laatste zin in twee op te splitsen. Voorts lijkt het verkieslijk de driemaandelijke termijn waarbinnen de verdachte kan verzoeken om kennisgeving van het verslag, te doen ingaan vanaf de bloedafname of de afname van wangslijmvlies en niet vanaf de analyse. De verdachte kent immers de afnamedatum, wat niet het geval is met de datum van de analyse.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 11 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTS

Art. 4 (*nouveau*)

Dans l'article 524quinquies, § 1er, proposé, remplacer la dernière phrase par ce qui suit:

“L'expert transmet dans les meilleurs délais un exemplaire de son rapport au médecin traitant de la victime. Il transmet aussi un exemplaire de son rapport au médecin traitant du suspect si celui-ci en fait la demande dans les trois mois du prélèvement sanguin ou de la réalisation du frottis buccal.”

JUSTIFICATION

Comme il a été souligné lors des discussions en commission, le fait de couper la dernière phrase en deux permet d'éviter toute difficulté d'interprétation de la disposition. Il semble en outre préférable de faire courir le délai de trois mois dont dispose le suspect pour demander la notification du rapport à partir du prélèvement sanguin ou de la réalisation du frottis buccal et non à partir de l'analyse. En effet, le suspect connaît la date du prélèvement, mais pas celle de l'analyse.

Nr. 12 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.

Art. 3 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524^{quater}, in § 3 een tweede lid invoegen, luidend als volgt:

“De verdachte of de derde die om een afname van een hoeveelheid bloed of van een hoeveelheid wangslijmvlies wordt verzocht kan vanaf de leeftijd van zestien jaar hiermee schriftelijk instemmen. Indien de verdachte of de derde de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt, dan dient hij zich voor de toepassing van de paragrafen 1 en 2 te laten begeleiden door minstens een van zijn ouders, door een advocaat of door een andere meerderjarige persoon van zijn keuze.”.

VERANTWOORDING

De verdachte of de derde, die schriftelijk moeten instemmen, of de verdachte ten aanzien van wie een dwangmaatregel wordt genomen, kunnen ook minderjarig zijn. Het amendement regelt hoe de minderjarige kan instemmen met zo'n onderzoek, en hoe dergelijke onderzoeken verlopen wanneer er minderjarigen bij betrokken zijn. Voor de formulering van dit amendement hebben indieners zich laten inspireren door artikel 44^{quinqies}, § 3, en artikel 90^{undecies}, § 3, Sv., die betrekking hebben op DNA-onderzoeken waarbij minderjarigen zijn betrokken.

De leeftijdsgrens wordt bepaald op zestien jaar, naar analogie met de voorwaarden voor uithandengeving in het jeugdrecht. Deze optie maakt het mogelijk dat een afname van een referentiestaal wordt gevraagd aan een minderjarige van zestien jaar of ouder. Minderjarigen van zestien jaar of ouder dienen geacht te worden in staat te zijn voldoende maturiteit te hebben om zelf toestemming te geven voor een dergelijke afname. Er worden voldoende garanties ingebouwd: de minderjarige moet zich immers verplicht laten bijstaan door een van zijn ouders, door een advocaat, meerderjarige persoon van zijn keuze.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 12 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTS

Art. 3 (*nouveau*)

Dans l'article 524^{quater}, § 3, proposé, insérer un alinéa 2 rédigé comme suit:

“Le suspect ou le tiers qui est prié de se soumettre à un prélèvement sanguin ou à la réalisation d'un frottis buccal peut y consentir par écrit à partir de l'âge de seize ans. Si le suspect ou le tiers n'a pas atteint l'âge de dix-huit ans, il doit, pour l'application des paragraphes 1er et 2, se faire accompagner par au moins un de ses parents, par un avocat ou par une autre personne majeure de son choix.”.

JUSTIFICATION

Il se peut que le suspect ou le tiers devant consentir par écrit, ou le suspect à l'égard duquel une mesure de contrainte est ordonnée, soient encore mineurs. L'amendement règle la façon dont le mineur peut consentir à une telle analyse, ainsi que la façon dont l'analyse doit se dérouler lorsqu'elle implique des mineurs. Pour la formulation de cet amendement, nous nous sommes inspirés des articles 44^{quinqies}, § 3, et 90^{undecies}, § 3, du Code d'instruction criminelle, qui ont trait aux analyses ADN impliquant des mineurs.

La limite d'âge est fixée à seize ans par analogie avec les conditions de dessaisissement en droit de la jeunesse. Cette option permet de demander le prélèvement d'un échantillon de référence à un mineur de 16 ans ou plus. Les mineurs de 16 ans ou plus doivent être considérés aptes à avoir la maturité suffisante pour autoriser eux-mêmes un tel prélèvement. L'amendement prévoit des garanties suffisantes: le mineur doit en effet se faire assister par l'un de ses parents, par un avocat ou par une personne majeure de son choix.

Nr. 13 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.

Art. 4 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524quinquies, § 1 aanvullen met de volgende zin:

“Hij bezorgt, in voorkomend geval, eveneens een exemplaar van zijn verslag aan de behandelende arts van de derde van wie een hoeveelheid bloed of wangslijmvlies werd afgenomen, als deze derde binnen drie maanden na de bloedafname of de afname van de hoeveelheid wangslijmvlies daarom verzoekt.”

VERANTWOORDING

Volgens de nieuwe in het vooruitzicht gestelde procedure kan de procureur des Konings ook een andere derde dan de verdachte verzoeken zich aan een bloedafname te onderwerpen (artikel 3 van het wetsvoorstel, het voorgestelde artikel 524quater, § 1, Sv.). In dat geval lijkt het logisch dat ook de behandelende arts van die derde een kopie van het analyseverslag kan ontvangen. Het voorgestelde artikel 524quinquies, § 1, Sv. voorzag evenwel niet in die mogelijkheid. Dat wordt nu rechtgezet.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 13 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTS

Art. 4 (*nouveau*)

Dans l'article 524quinquies proposé, compléter le § 1er par la phrase suivante:

“Le cas échéant, il transmet également un exemplaire de son rapport au médecin traitant du tiers qui a fait l'objet d'un prélèvement de sang ou d'un frottis buccal si celui-ci en fait la demande dans les trois mois du prélèvement de sang ou du frottis buccal.”

JUSTIFICATION

Aux termes de la nouvelle procédure proposée, le procureur du Roi peut également demander à un tiers autre que le suspect de se soumettre à un prélèvement de sang (article 3 de la proposition de loi, article 524quater, § 1er, proposé, du Code d'instruction criminelle). Dans ce cas, il semble logique que le médecin traitant de ce tiers puisse recevoir une copie du rapport d'analyse. L'article 524quinquies, § 1er, proposé, du Code d'instruction criminelle ne prévoit toutefois pas cette possibilité. Le présent amendement tend à y remédier.

Nr. 14 VAN MEVROUW **VAN CAUTER c.s.**Art. 4 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524quinquies § 3 vervangen als volgt:

“§ 3. De deskundige vernietigt het afgenomen bloedstaal of de afgenomen hoeveelheid wangslijmvlies ten laatste één week na de datum van de analyse ervan.”

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 524quinquies, § 3, Sv. bepaalde dat de deskundige ten laatste één week na het doorsturen van de twee exemplaren van het verslag het afgenomen bloedstaal of de afgenomen hoeveelheid wangslijmvlies vernietigt. Hier stelde zich het probleem dat niet duidelijk was op welk ogenblik de deskundige het staal zou moeten vernietigen indien de verdachte hem niet om zijn exemplaar verzoekt. Met dit amendement kiezen we ervoor om het staal te laten vernietigen één week nadat het staal werd geanalyseerd. Dit is een tijdstip dat door de deskundige die het staal dient te vernietigen zeker gekend is. Bovendien wordt op deze manier het staal niet langer bewaard dan noodzakelijk is.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 14 DE MME **VAN CAUTER ET CONSORTS**Art. 4 (*nouveau*)

Dans l'article 524quinquies proposé, remplacer le § 3 par ce qui suit:

“§ 3. L'expert détruit l'échantillon de sang prélevé ou le frottis buccal au plus tard une semaine après la date de son analyse.”

JUSTIFICATION

L'article 524quinquies, § 3, proposé, du Code d'instruction criminelle prévoit que l'expert détruit l'échantillon de sang prélevé ou le frottis buccal au plus tard une semaine après la communication des deux exemplaires du rapport. Le problème qui se pose en l'espèce est que l'on ne sait pas clairement à quel moment l'expert devrait détruire l'échantillon au cas où le suspect ne lui réclamerait pas son exemplaire. Par le présent amendement, nous choisissons de faire détruire l'échantillon une semaine après son analyse. C'est un moment clairement identifiable par l'expert qui doit détruire l'échantillon. En outre, en procédant de la sorte, l'échantillon n'est pas conservé plus longtemps que nécessaire.

Nr. 15 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.

Art. 4 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524quinquies, § 4, na de woorden “indien dit wordt ingesteld.”, de volgende zin invoegen:

“De resultaten kunnen niet als bewijs in rechte worden gebruikt.”

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 524quinquies, § 4, Sv. bepaalt dat de resultaten van het bloed- of wangslijmvliesonderzoek enkel deel uitmaken van het medisch dossier, en geen deel uitmaken van het strafdossier en geen gevolg hebben voor het strafonderzoek. De verantwoording bij amendement nr. 5 (DOC 54 0540/002, blz. 14) stelt bovendien: “De resultaten van deze test worden niet meegenomen in het verdere strafproces. Deze gegevens kunnen dan ook niet gebruikt worden in de verdere bewijsvoering, de incriminatie, de straftoemeting noch naar aanleiding van de burgerrechtelijke afhandeling.”. Het is de bedoeling van de wetgever om de resultaten van dergelijke onderzoeken ook in burgerrechtelijke zaken uit te sluiten, dus wij willen dit nu ook uitdrukkelijk bepalen.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 15 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTS

Art. 4 (*nouveau*)

Dans l'article 524quinquies, § 4, proposé, après les mots “si celle-ci est ouverte.”, insérer la phrase suivante:

“Les résultats ne peuvent être utilisés comme preuve en justice.”

JUSTIFICATION

L'article 524quinquies, § 4, proposé, du Code d'instruction criminelle prévoit que les résultats de l'analyse sanguine ou du frottis buccal font uniquement partie du dossier médical et ne font pas partie du dossier pénal et n'ont pas de conséquences pour l'enquête pénale. La justification de l'amendement n° 5 (DOC 54 0540/002, p. 14) précise en outre: “Les résultats de cette analyse n'interviennent plus dans le procès pénal ultérieur. Ces données ne peuvent dès lors pas être utilisées dans le cadre de la preuve, de l'incrimination, de la fixation de la peine ni à l'occasion d'un traitement au civil.”. Comme le législateur entend également exclure les résultats de telles analyses de la procédure civile, nous souhaitons le préciser de manière explicite.

Nr. 16 VAN MEVROUW **VAN CAUTER c.s.**Art. 7 (*nieuw*)**Dit artikel doen vervallen.**

VERANTWOORDING

Er werd voorgesteld de Koning te machtigen de nadere uitvoeringsregels van de artikelen 3 en 4 te bepalen. Dit met het oog op het vaststellen van het koninklijk besluit met besmettelijke ziektes waarop deze nieuwe wet van toepassing zal zijn, maar ook met het oog op het bepalen van de precieze procedure (welk soort buisje voor bloedafname, welk label er gebruikt moet worden,...) en het erkennen van laboratoria. Artikel 108 van de Grondwet verleent de Koning echter al de algemene bevoegdheid de wetten uit te voeren, dus kan dit artikel geschrapt worden.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
 Sophie DE WIT (N-VA)
 Sonja BECQ (CD&V)
 Karin JIROFLÉE (sp.a)
 Philippe GOFFIN (MR)

N° 16 DE MME VAN CAUTER **ET CONSORTS**Art. 7 (*nouveau*)**Supprimer cet article.**

JUSTIFICATION

Il a été proposé de confier au Roi le soin de fixer les modalités d'exécution des articles 3 et 4. L'objectif était de fixer par arrêté royal les maladies contagieuses relevant du champ d'application de la loi proposée, mais aussi de définir la procédure précise (tube à utiliser pour le prélèvement sanguin, étiquette à utiliser, ...) et d'agréer les laboratoires. Dès lors qu'en vertu de l'article 108 de la Constitution, le Roi dispose déjà d'une manière générale de la compétence d'exécuter les lois, l'article proposé peut être supprimé.

Nr. 17 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.Art. 8 (*nieuw*)**Dit artikel vervangen als volgt:**

“Art. 8. Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2017”.

VERANTWOORDING

De inwerkingtreding van de wet hangt enkel van de wil van de Koning af. De regering kan zo echter aan de wil van de wetgever voorbijgaan door de inwerkingtreding uit te stellen. Het is daarom raadzaam in de door de wetgever verleende machtiging een uiterste datum van inwerkingtreding te vermelden.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sophie DE WIT (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Karin JIROFLÉE (sp.a)
Philippe GOFFIN (MR)

N° 17 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTSArt. 8 (*nouveau*)**Remplacer cet article par ce qui suit:**

“Art. 8. La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard le 1er janvier 2017.”

JUSTIFICATION

L'entrée en vigueur de la loi dépend uniquement de la volonté du Roi. Le gouvernement peut toutefois ainsi outrepasser la volonté du législateur en reportant l'entrée en vigueur. C'est pourquoi il est souhaitable de mentionner une date ultime d'entrée en vigueur dans l'habilitation conférée par le législateur.

Nr. 18 VAN MEVROUW **VAN CAUTER c.s.**Art. 4 (*nieuw*)

In het voorgestelde artikel 524quinquies, § 4, in fine de woorden “en desgevallend uitgevoerd” doen vervallen.

VERANTWOORDING

Een kantschrift is een geschreven document waarbij een lid van het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter aan de politiediensten of een andere onderzoeksdienst het bevel geeft bepaalde onderzoeksverrichtingen te stellen. Dit document levert een spoor op van het feit dat er een verzoek tot onderzoek is geweest, er kan echter niet op worden vermeld dat de onderzoeksverrichting werd uitgevoerd. Deze woorden worden dan ook geschrapt.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
 Sophie DE WIT (N-VA)
 Sonja BECQ (CD&V)
 Karin JIROFLÉE (sp.a)
 Philippe GOFFIN (MR)

N° 18 DE MME **VAN CAUTER ET CONSORTS**Art. 4 (*nouveau*)

Dans l'article 524quinquies, § 4, proposé, à la fin, supprimer les mots “et, le cas échéant, effectuée”.

JUSTIFICATION

L'apostille est un document écrit au moyen duquel un membre du ministère public ou le juge d'instruction ordonne aux services de police ou à un autre service de recherche d'accomplir certains actes d'instruction. Ce document témoigne du fait qu'une demande d'acte d'instruction a eu lieu mais ne peut pas indiquer que l'acte demandé a été accompli. C'est pourquoi ces mots sont supprimés.